

figer med omtrent de samme Udtryk, at de ere berettigede til Pension, naar de faae Afked paa Grund af en dem utilregnelig Marfag, har den Opfattelse gjort sig gjældende, at man nu i det Hele taget maatte gaa frem med Hensyn til Skolelærernes Pensionering i Overensstemmelse med de Regler, der følges ved andre Embedsmænds Pensionering, og man har da, dels støttet til en Bestemmelse i § 20 henimod Slutningen om Skoleraadens Ret til at bevilge en Understøttelse, og dels henholdende sig til Analogien af Pensionslovens Bestemmelser, som det ærede Medlem for første Kreds jo lige nylig oplæste, forment, at det maatte være tilladt at affædige Skolelærere, om hvilke det formentes, at der ikke kunde tilkomme dem fuld Pension, men en Understøttelse, som bestemtes enten af Skoleraadet eller efter Konference mellem Ministeriet og Skoleraadet. Det er en Selsøjlge, at Ministeriets Samtykke maatte erhverves, for at Skoleraadet kunde tilstaa en saadan Understøttelse. Det er da ikke saa sjældent fket, at Skolelærere paa denne Maade have faaet Understøttelse istedetfor Pension. Dette er nu den faktiske Tilstand. Nu bliver Spørgsmaalet, om det er rigtigt at vige bort derfra, og jeg maa da tilstaa, at der ikke saa sjældent forekommer Exempler, der, naar man tager den almindelig brugte Fremgangsmaade ved Embedsmænds Pensionering til Regel, vel maa kunne være egnede til at vække stor Tvivl om, hvorvidt det er rigtigt at opretholde disse Regler i deres hele Omfang. Jeg skal saaledes blot nævne et hyppigt forekommende Tilfælde, nemlig dette, at en Skolelærer ved Drifkælbighed gjør sig usikket til at udøve sin Gjerning. Nu vil man maaste kunne mene, at naar det er bevist, at Skolelæreren ved Drifkælbighed har gjort sig usikket til at udføre sin Gjerning, saa maa han affædiges uden Pension, fordi dette ikke kan kaldes en ham utilregnelig Marfag, tværtimod maa det tilregnes ham, at han ved Drifkælbighed har gjort sig selv usikket til at udføre sin Gjerning; men paa den anden Side maa det indrømmes, at det dog kan være meget vanskeligt at godtgjøre, at det just er Drifkælbigheden, der er Skyld i, at han er ude af Stand til at varetage sit Embede paa en tilbørlig Maade, og at derfor Sagens Prøvelse for Domstolene maaste kunde ende med, at de erklærede ham pensionsberettiget. Jeg skal desuden tillade mig at sige, at der er fket meget hyppige Henvendelser til mig, for at henlede min Opmærksomhed paa, at der hist og her i Landet — ikke i stort Antal — til

Beilagelse for Forældrene i vedkommende Kommune, der se deres Børn flet underviste, sidde Skolelærere, som af en eller anden Grund, hvilken det nu kan være, ikke opfylde eller kunne opfylde deres Pligter, og at det er i høi Grad ønskeligt, at der gives Midler, hvorved dette paa en kraftig Maade kan modvirkes. Da nu ogsaa det ærede Udvalg, som Landsthinget iaar har nedsat, fremkom med Forslag til at gjøre Noget i denne Henseende, saa har jeg ikke troet at burde undslaa mig for at gaa ind derpaa. Det ærede Medlem for 1ste Kreds har henvist til, at man tidligere har foreslaaet en Kommission nebsat, som skulde have en Slags dømmende Myndighed i disse Forhold. Dette erindrer jeg meget vel; men jeg erindrer ogsaa, at hvad der dengang blev foreslaaet, ikke vandt Bisald, ikke vandt Tilslutning, og at der af disse Forhandlinger dog i Virkeligheden blev tilbage en almindelig Anerkjendelse af, at her er et Omraade, paa hvilket der bør gjøres Noget, om man ikke endnu er enig om, hvad det skal være. Jeg har da forstaaet det Forslag, som Udvalget har fremsat, saaledes, at det slutter sig til den ældre Fremgangsmaade, som findes i Anordningen af 1814, derved nemlig, at naar der klages over en Skolelærer, skal han kunne indstevnes til Møde for sine Forefattede, konfronteres med dem, som klage over ham, og efter at han har haat Leilighed til at forsvare sig, naar ikke desto mindre Anken findes grundet, kjendes en Bøde, større eller mindre, eller tildeles en alvorlig Vrettesættelse. Det er jo stemmende med den ældre Fremgangsmaade, og naar der saa føies til, at hvis Direktionen anser dette Middel for utilstrækkeligt, kan Sagen forelægges for Ministeriet, forstaaer jeg det saaledes, at der er Spørgsmaal om Gjentagelse, om gjentagne Klager, hvorved det bliver godtgjort, at den tidligere Formaning eller den tidligere Mulktning ikke har baaret Frugt, eller saaledes, at der er Spørgsmaal om en bestemt Raavisning af, at Vedkommende er udygtig til at udføre sit Embede, saa at han i hvert Tilfælde maa affædiges. Er dette den rigtige Opfattelse — jeg tror ikke, jeg tager feil, naar jeg mener det — bliver altsaa Hovedspørgsmaalet, om man, efter at en Skolelærer saaledes har haat Leilighed til at yttre sig over de fremkomne Klager, efter at hans Forhold er taget under nøiere Overveielse af hans Forefattede, efter at han maaste gjentagne Gange har faaet Raamindelse og Mulkt, og det da findes, at han endnu ikke forbedrer sig, om det da